

OBVEŠČEVALEC

LETO II.

LITVIJA, 20. APRILA 1961

ST. 4

Občni zbor naše sindikalne podružnice

V nedeljo, dne 26. 3. 1961 popoldan je bil redni letni občni zbor naše sindikalne podružnice, v dvorani na Stavbah. Navzočih je bilo od 157 izvoljenih delegatov 118. Občinskega zbora sta se udeležila tudi sekretar Občinskega komiteja ZK tov. Praprotnik Tone in predsednik Občinskega sindikalnega sveta tov. Gradišek Ignac.

Predsednica sindikalne podružnice tov. Vida Lotričeva je v svojem govoru opisala delo sindikalne podružnice iz preteklega leta, zlasti delovanje pri pripravah novega pravilnika o nagrajevanju, o razpravah in obravnavah odbora podružnice, o delitvi dohodka, produktivnosti dela, družbenega standarda, nezgodah in obolenjih, izobraževanju itd. Podrobnosti ne bi naštevali, ker so bile že obravnavane tudi na raznih drugih mestih v podjetju, o njih smo pa tudi že poročali, zlasti še v našem glasilu.

V razpravi na poročilo je bilo največ govora o izboljšanju higiensko-tehnične zaščite, izboljšanju varnostnih, zlasti klimatskih naprav v obratih. V tem pogledu so bile v zadnjih letih napravljene znatne izboljšave, vendar se delavci pritožujejo in predlagajo nadaljnje izboljšave. Pojasnjeno je bilo pa, da so te izboljšave ve-

Delovno predsedstvo

zane na rekonstrukcijo, ki se še izvaja in ki je zakasnela zaradi raznih znanih ovir, v glavnem zaradi težav pri uvozu strojev iz tujine.

Tovariš direktor je v razpravi pojasnjeval najnovejše ekonomske ukrepe v zvezi z delitvijo dohodka in katerih se je dotaknila

že tov. predsednica v svojem govoru. Težave zadenejo naše podjetje zlasti spričo podražitve surovin, cene izdelkom — prej pa se ne smejo zvišati, te okoliščine bodo povzročile tudi zmanjšanje dohodka. Omenil je, da bo potreba zvišati napore pri dvigu produktivnosti in pa stremeti po znižanju materialnih stroškov, če bomo hoteli ostati na približno isti ravni naših dohodkov. Dotaknil se je tudi stanovanjskega vprašanja, ki je zelo pereče v našem podjetju. Letos bo zgrajen 12-stanovanjski blok, kjer bodo dobili stanovanja oni, ki vplačujejo mesečno svoje deleže. Vsem prijavitelcem ni bilo možno ugoditi. Imamo še precejšnje število zelo

nujnih prosilcev in bo potreba, da podjetje s svojimi sredstvi nadalje podpira stanovanjsko izgradnjo, na drugi strani pa bodo morali vložiti vsa možna sredstva tudi sami interesi.

V razpravi je bila nadalje nakazana nujnost decentralizacije samoupravljanja v oddelkih, prav tako pa tudi delovanje sindikalne podružnice. Današnji sistem dela podružnice je zelo otežkočen, ker delamo v treh izmenah in ni možno zajeti vseh delavcev pri sindikalnem delu oziroma jim posredovati pravočasna dogajanja v podjetju, pa tudi izven, zlasti v komuni. Prav tako pa ni možno pravočasno prenesti želje in težnje od delavcev na izvršni odbor podružnice.

Poleg drugih številnih nalog bo moral bodoči odbor gledati in delati prvenstveno v prej nakazani smeri, delovanju na pozitivni sindikalnega dela v oddelkih oziroma v obratih, v istem smislu pa najti tudi rešitev prenosa pristojnosti iz področja današnjih organov samoupravljanja na obrate oziroma nekake obratne delavske svete.

Se ena pomembna ugotovitev je bila iznešena na občnem zboru, da premalo sodelujemo v našem tovarniškem glasilu. Tovarniške organizacije same, katerim je predvsem namenjeno glasilo, se ga premalo poslužujejo, da bi preko tiska seznanjale svoje članstvo o vseh važnih dogajanjih. S tem bi izkoristile močno politično propagandno silo. Ko že govorimo o težavah pri delu sindikalne podružnice, naj bo vsaj naše glasilo tista sila, ki nas bo tesneje povezala.

Ankon Albin

Živel 1. maj

Mednarodni praznik dela nas navede na pretresljivo misel o težkih borbah in žrtvah, ki jih je doprineslo delavsko gibanje po vsem svetu.

Razredni boj med mezdo in profitom je narekoval ostrino borbe za minimalne pravice, kot so 8-urni delavnik, izboljšanje delovnih pogojev, povečanje mezde, plačano nadurno delo, plačan letni dopust itd.

Okrutnost in napadalnost kapitalistov je rodila nujno enotnost delavcev, jih strnjevala v vrste sindikalnih organizacij, ki so izražale svoje zahteve z demonstracijami, stavkami, pogajanji in spopadi.

Vse te oblike in cilje so vsebovale prve akcije delavskega gibanja, ki so se začele na področju današnje Jugoslavije že v prejšnjem stoletju.

Danes pa ugotavljamo, da je že pred desetimi leti rekel tovariš Tito: »Tovarne delavcem!«

Delavec izpolnjuje pričakovanja, ki jih je vsebovalo geslo,

oziroma akcijski program za demokratizacijo ekonomike, opustitev mezdnih odnosov, negovanje občutka o družbeni zavesti, humanizma, solidarnosti med delovnimi ljudmi; pa tudi nasprotno: proti raznim negativnim pojavom.

Obdobje od prvih začetkov revolucionarnega delavskega gibanja pa do današnjih pravic je prežeto s kravo zgodovino. Program še ni izčrpan, ne smemo se utopiti v tako imenovani pomiritvi in dopustiti, da se razvije filozofija hvaležnosti za ekonomsko zagotovljeno prihodnost.

V sindikalnih organizacijah strnjeni delavci so najbolj poklicani k budnosti, da se težko pridobljene pravice ne okrnejo, da sodelujemo z vztrajnim in požrtvovalnim delom za doseganje večjega napredka.

IO sindikalne organizacije kolektiva čestita k prazniku vsem svojim članom in vzklika:

»Delu čast in oblast!«

L.V.

Prvomajska akcija

»Prvi maj so bataljoni Kamniško-savinjskega odreda proslavili na znotraj s proslavami, na zunanji z akcijami sabotažnega in propagandnega značaja.«

Tako se glasi uvod vojnega poročila, ki ga je poslal štab Kamniško-savinjskega odreda štabu IV. operativne cone o prvomajskih akcijah 1943. leta. Iz poročila je razbrati, da je bilo na predvečer 1. maja in na sam praznik izvedeno več sabotažnih akcij na področju, ki so ga kontrolirali bataljoni Kamniško-savinjskega odreda. Med temi akcijami je tudi požig železniške

postaje Sava, ki jo je izvršil Zasavski bataljon.

Štab zasavskega bataljona, katerega je vodil komandant Poglajen Franc-Kranjc, je izdelal podroben načrt. Bataljon je razdelil na več manjših skupin, ki so odšle na predvečer praznika v razne kraje Zasavja. Prvi četi, kateri je bil dodeljen še en vod druge čete, je bila poverjena naloga na Savi. S to je odšel tudi komandant bataljona.

Ko je legla noč na dolino Save, smo se previdno drug za drugim spustili po strmi poti proti želez-

Nadaljevanje na 2. strani

REKONSTRUKCIJA

V drugi številki našega obveščevalca je bilo pod rubriko »Vprašanja in odgovori« obrazloženo, zakaj rekonstrukcija še ni izvršena.

V bodoče bomo v več člankih obravnavali, kaj bo v posameznih oddelkih zamenjano ali obnovljeno.

Cistilnica

Obstoječa čistilnica je zastarela in izrabljena, zato ne daje več zadovoljive kvalitete, obenem pa predstavlja začetna faza (rahljač bal) ozko grlo. V nadaljevanju

navedeni nedostatki so nam narekovali, da se odločimo za rekonstrukcijo čistilnice, ali da nabavimo novo. Odločili smo se za srednjo pot, to je da bomo manjši del opreme temeljito popravili, ostalo pa kupili novo.

Namen obstoječih mešanih celic naj bi bil, da se v njih bombaž odpočije, enakomerno navlaži s prirodno vlago in ogreje, predvsem pa temeljito premeša. Da bi to dosegli, celice ne bi smele biti obzidane kot pri nas, temveč grajene iz lesenih lat tako, da bi bombaž omenjene lastnosti lahko dobil, to je da bi v njih lahko

»dihal«. Bombaž bi moral v pravilno grajenih celicah ležati 12 do 24 ur v zrahljanem stanju, da bi topel in prirodno navlažen zrak lahko pronical v maso. Naše celice tudi pogosto ne opravljajo funkcijo mešanja, ker se neredko dogaja, da jih zaradi nizkega grla na rahljaču bal ne moremo napolniti. Zato mora delavec, ker nima rezerve v ostalih celicah, na nakladalnik nositi bombaž, ki ni »vležen«. Celice pa predstavljajo stalno nevarnost požara, katerega pri tako velikih količinah, ki običajno tam leže, ni lahko zadušiti.

Strojni park je izrabljen in nizko produktiven. Trgač bal datira iz leta 1905, štirje otepalniki (baterji) so iz leta 1910. Ostali stroji so bili grajeni v letih od 1935 do 1940, torej so tudi ti zastareli in z njimi ne moremo več dosegati kvaliteto, kakršno kupci zahtevajo. Stroji niso primerni za obdelavo staničnih vlaken, izključeno pa je, da bi lahko rahljali sintetična vlakna.

Vse to nam je bilo vodilo, da smo se odločili za čistilnico po neprekinjenem procesu — brez celic. Po tem načinu bo šel material iz rahljačev (8 kom.) nepre-

nakladalnik, gre preko ležečega ježa čez izprašilne bobne na tromramno otepalno. Zračni vlek ga nato odnese do magnetnega razdelilca, ta ga razdeljuje na dva kondensatorja, ta dva pa napajata vsak svoj nakladalnik. Regulacija v nakladalniku je urejena tako, da polnitev skrinje regulira elektronsko oko. Od nakladalnika odvzema material otepalnik. Otepalnik bo opremljen z napravo za avtomatičen odvzem svitkov. Posebna naprava bo omogočala, da bodo po potrebi obtežilne glave bolj ali manj pritiskale, s tem bomo lahko dolžino in težo svitkov poljubno regulirali. Regulacija podajalnega ustja bo zelo enostavna in precizna, to nam pa zagotavlja večjo enakomernost svitkov.

Za predelavo belega in barvanega staničnega vlakna ter za razna sintetična vlakna bomo dobili nov agregat. Ta bo material

Prvomajska akcija

Nadaljevanje s 1. strani

niški postaji. Da nas sovražnik ne bi pri akciji presenetil, je komandant poslal dve patrulji: prvo v vas proti žandarmeriji, ki si je uredila svojo postojanko v šoli, drugo k mostu čez Savo, katerega je stražila policija v bunkerjih.

Pripadal sem tej drugi skupini, ki jo je vodil Drago. Poiskali smo primeren položaj, kjer smo imeli pregled od železniške postaje do mostu. Od mostu sem se je slišala nemška govornica. Naši zasedi se je približevala skupina — kakor smo mogli v temi razločiti — uniformiranih Nemcev s konji. Počakali smo, da so se nam približali. Bili so že dovolj blizu.

»Streljaj!« je poveljeval Drago.

»Was ist los?!«

Padli so strelji. Nemci so se razbežali. Iz bunkerja se je oglasil mitraljez. Naš je odgovarjal. Pri mostu je streljanje kmalu utihnilo.

Na postaji pa je bilo še vse živo. Naši so razbijali železniške naprave, nosili na kup lesene predmete in slamo. Poslopje so zajeli plameni in dim.

Akcija je bila končana. Patrulje so se vrnile k goreči postaji. Toda glej! Iz Litije je prihajal vlak. Tega se nismo nadejali.

»Če je že pripeljal, moramo pregledati njegovo vsebino,« smo menili.

Bogat transport nam je prišel v roke. Namenjen je bil na Madžarsko. Sedaj je bil tu na Savi. Razen električnega in sanitetnega materiala so bili na vagonih še kamioni.

»Fantje, kamioni!« je nekdo veselo zavpil.

»Kdo zna šofirati? En sam kamion zadostuje za vso četo.«

»Ne bomo hodili več peš!«

Toda za razmišljanje in norčije ni bilo časa. Vlak smo morali hitro zažgati. Par borcev je steklo v vas od kjer so prinesli steklenice petroleja in slamo. Delo je šlo hitro od rok. Transport je gorel kot baklja. Potem smo minirali še lokomotivo in že smo bili pripravljeni za odhod.

Strelji in svetloba so zdramili nemško vojaštvo v Litiji. Hiteli so pogledat kaj se dogaja. Iz previdnosti so šli po desni strani Save. Na Spodnjem Logu so se ustavili in pričeli streljati. Regljanje njihovih strojníc nas je spremljalo po strmi poti nazaj

proti Lešam. Štab Kamniško-savinjskega odreda je poslal o požigu železniške postaje in vlaka na Savi sledeče sporočilo:

»Požgali železniško postajo na Savi, uničili tam vse naprave, ter telefonsko telegrafski aparat, minirali signalno postavljalnico. Nato smo počakali vojaški transport, ter ga do tal požgali in uničili. Zažganih je bilo: 25 novih težkih vojaških kamionov, 36 vagonov, 2 vagona električnih žarnic, 2 vagona radijskih sprejemnikov in oddajnih aparatov (težkih), 1 vagon akumulatorjev, 1 vagon elektromotorjev, 1 vagon električnih šivalnih strojev, 1 vagon bombaža, 2 vagona sanitetnega materiala, ki ga nismo utegnili pregledati. Lokomotiva je bila minirana in uničena.

Transport so Nemci tako konspirativno organizirali, da tudi železničarji na postaji niso vedeli, kakšen transport bo prišel. Na postaji je bil zaplenjenih 120 RM, kompletna ambulanta in ena pištola. Promet ustavljen za 4 dni.«

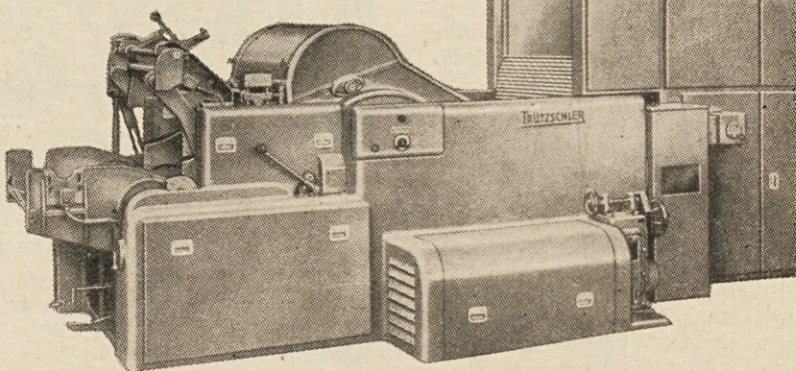
Poročilo sta podpisala komisar in komandant Kamniško-savinjskega odreda tov. Mitja Ribičič-Ciril in Alojz Kolman-Marok.

Danilo se je že, ko smo polegli na pobočju Roviškova. Do opoldan, ko je bil sklican zbor bataljona, so se vrnile že tudi druge skupine. Komandant je pri zboru poročal o izvršenih akcijah in povedal, da bomo praznovanje 1. maja zaključili z mitingom pri planinski koči na Sv. Gori.

Po kosilu smo krenili h koči. Bil sem v izvidnici. Nič ni bilo sumljivega. Turisti, največ jih je bilo iz Zagorja, so bili sicer nad obiskom presenečeni, toda veseli snidenja s partizani. Po »Internacionali« je zbranim borcem in turistom govoril namestnik komandanta IV. operativne cone Stante Peter-Skala. Sledila je zaprišega novincev. Izvršena je bila tudi podelitev položajnih činov in izročena nova imenovanja.

Popoldan nam je ob veselem razpoloženju in pesmi hitro minil. Ko je padel mrak, je naš bataljon odšel v moravško dolino. Zaslavski bataljon je s prvomajskimi akcijami začel novo ofenzivo.

Tone Koprivnikar

Bater

kinjeno do otepalnikov (baterjev). Razporeditev strojev bo sledeča:

V kleti bodo rahljači (2 x 4 kom.). Z večjim številom rahljačev bomo dosegli temeljito mešanje. Od rahljačev bo material po brezkončnem pasu odvajan v sesalno cev, katera bo nosila bombaž v pritličje preko kondensatorja na stopničasti rahljalniki (2 x 1 kom.). Kondenzor zbira bombaž pred rahljalnikom in odsesava prah, šeststopni stopničasti rahljalniki pa material rahlja in zelo obzirno odstranjuje nečistočo. Bombaž gre od tu zopet na kondenzor od koder pada v

samo rahljali in navijali v svitke. Postavljen bo v pritličju novega prizidka v kotlarni.

Poleg že omenjenih prednosti bo preurejena čistilnica mnogo bolj ekonomična, ker bomo rabili manj prostora in delovne sile, glede nevarnosti požara pa je veliko bolj zanesljiva.

Izpraznjene prostore to je I. in II. nadstropje bomo uporabili za predilnico »tufting« preje.

S. M.

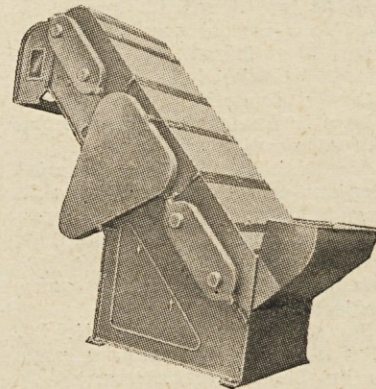
Izpite so opravili

V podjetju je bil v času od 1. XI. 1960 do 7. III. 1961 tečaj za premikače na industrijskih železnicah.

7. marca 1961 so polagali tečajniki izpit pred komisijo ZTP Ljubljana. Izpite so uspešno opravili tov. Doblekar Jože, Ilvar Janez, Perme Franc, Lovše Milan in Blaj Silvester. Najboljši med tečajniki je bil 60-letni Doblekar Jože.

Snov je podajal tečajnikom tehnik železniške postaje Litija tov. Verbole Rudi. Skupno je bilo 96 ur predavanj.

B. B.

Stopnjasti rahljalnik

Letovanje v počitniškem domu

Pretekle dni je bil dan poziv članom kolektiva, da se prijavijo za letovanje v Počitniškem domu v Novigradu in za koriščenje dopusta v Planinskem domu na Jančah. Število delavcev, ki so koristili dopust v počitniškem domu, se je v lanskem letu močno povečalo. Pričakujemo, da bo letos še več prijaviteljev.

Izkušnje iz lanskega leta so pokazale, da je prišlo pri razporedu letovanj do nekaterih napak oziroma nesoglasij. Zato so organi samoupravljanja pravila počitniškega doma, ki so bila sprejeta 2. VI. 1959 in dopolnjena 16. VI. 1960, zopet spremenili v nekaterih točkah. Tako imajo po pravih počitniškega doma pravico letovanja člani kolektiva in njihovi najozžji svojci. Vsi ti uživajo regres — popust pri oskrbi in bodo plačali letos 400 din za oskrbo (lansko leto 300 din). Razliko do polne cene, ki je predvidena na 600 din, plača podjetje. Kot najožji svojci se smatrajo zakonci, nepreskrbljeni otroci, ki se šolajo oziroma uče in oni otroci, ki jih imajo na vzdrževanju in vzgajanju, če ti nimajo svojega imetja. Pravico letovanja imajo tudi upokojenci, ki so bili najmanj 10 let pred upokojitvijo v delovnem razmerju v našem podjetju. Tudi ti uživajo popust pod istimi pogoji kot aktivni delavci. Po polni ceni lahko koriščejo letovanje v počitniškem domu tudi osebe, ki niso v delovnem razmerju v našem podjetju, če je prostor v počitniškem domu. Ne morejo pa uživati teh ugodnosti oni, ki niso sploh v delovnem razmerju v FLRJ. Člani kolektiva lahko tudi letujejo v kakem drugem počitniškem domu, če se dogovore s kakšno drugo osebo, da zamenja letovanje. V tem primeru uživa član drugega kolektiva tudi popust, če ga uživa član našega kolektiva pri drugem podjetju.

Naši delavci lahko koristijo letovanje v Planinskem domu na Jančah, kjer se bo dal tudi popust in kjer ima podjetje rezervi-

rani dve sobi z osmimi ležišči. Letovanje v Počitniškem domu v Novigradu oziroma na Jančah je možno vsega skupaj le 14 dni, n. pr. 1 teden v Novigradu in 1 teden na Jančah. Kolikor mesta v počitniškem domu oziroma na Jančah ne bodo izkoriščena, pa bo možno letovanje tudi dalj časa, s tem, da prizadeti plača polno ceno za oskrbnino (na Jančah je prenočišče brezplačno).

Pripominjamo, da je za otroke do 10 let starosti določena polovična cena oskrbnine. Člani kolektiva se lahko ustmeno ali pisмено prijavljajo pri varnostnem tehniku tov. Lesjaku, kjer bodo dobili po želji še natančnejša pojasnila.

Upravni odbor počitniškega doma je razpravljal tudi o prevozu naših delavcev v Novigrad. Lani je bila težava, ker so se morali nekateri posluževati redne avtobusne zveze iz Ljubljane osonno se niso mogli poslužiti našega avtobusa zaradi prenapolnjenosti. Za letos je predvideno, da bo naš avtobus vozil dvakrat v tednu, ob nedeljah pa bo prost za izlete, predvsem za člane kolektiva, za kar so bili lansko leto precej prikrajšani.

Pričetek sezone v Počitniškem domu v Novigradu je predviden za 1. junij, točneje pa se bo določila sezona na podlagi prijav naših delavcev in pa eventualno

Dom na Jančah

iz drugih podjetij litijske kometne.

V Počitniškem domu v Novigradu je predvidenih nekaj izboljšav in sicer gradnja sanitarnih prostorov za zgornji del weekend hišic, poleg obstoječe jedilnice bo potegnjena streha, tako da bo prostor, kjer so že lani servirali, pokrit, in še razne manjše preureditve, tako da bi naši delavci čim prijetneje koristili in preživeli svoj dopust. Sicer pa bodo še sami dali koristne pobude ob letovanju in se bodo stvari uredile v mejah možnosti finančnih sredstev.

Onim, ki bodo preživeli svoj dopust v Novigradu pa toplo priporočamo, da se ravna po določilih hišnega reda, ki velja za počitniški dom, da bodo pazili na čistočo, da se ne bo delala škoda na nasadih in na inventarju in da bodo imeli pravičen odnos do osebja počitniškega doma, ki se mora v poletnih mesecih precej žrtvovati. Če bodo upoštevali prednje, bodo dokazali, da razumejo, da je počitniški dom del tovarne, ki jo moramo čuvati, ker od nje živimo.

Ankon Albin

Kulturno in prosvetno življenje V LITIJU

Občinski svet Svobod v Litiji skuša poleg usmerjanja dela prosvetnih društev, zbiranja ter razdeljevanja finančnih sredstev prosvetnim društvom ter dela Delavsko prosvetnega društva Svobode Litija, dopolnjevati program prosvetnih prireditev v našem industrijskem centru z gostujočimi ansambli poklicnih gledališč in organiziranjem skupin pevskih nastopov, tako imenovanih Pevsko glasbenih festivalov.

Za začetek sezone 1960/61 je bila prva taka predstava ob 10.

obletnici delavskega samoupravljanja Predilnice Litija. Mestno gledališče iz Ljubljane se je predstavilo z »Vdovo Rošlinko«. Splošna želja občanov ali pa vsaj prebivalcev Litije in Šmartna je bila, naj bi se ta gostovanja ponavljala. Občinski svet Svobod je sklenil pogodbo z Mestnim gledališčem v Ljubljani za 9 gledaliških predstav v času sezone. Do sedaj so se zvrstile poleg jubilejne, še sledeče predstave: »Včeraj popoldne« in »Dva gospoda iz Verone«. Predstave je obiskalo povprečno po 400 gledalcev, katerih zanimanje je bilo po vsaki predstavi večje. Do sedaj je morala odpasti predstava, namenjena predvsem mladini, predvidena 2. januarja letos, zaradi novo zapadlega snega. Predstava bo nadoknadena v mesecu februarju. Naslednje predstave pa bodo po ena v februarju, aprilu in maju, in dve v mesecu marcu. Vse te predstave pa niso finančno pokrite z vstopnino, katera ne predstavlja niti polovico dejanskih stroškov. Nastalo razliko so si med seboj razdelila, sledeča podjetja: Predilnica Litija, Tovarna usnja Šmartno in Lesna industrija Litija na prošnjo Občinskega komiteja ZK in Občinskega sveta Svobod. Takega razumevanja upamo, da bomo deležni tudi v bo-

doče in je v skladu z načeli delavskega samoupravljanja.

Proizvajalec mora čutiti ne samo svoje individualne osebne potrebe, ampak tudi splošne družbene potrebe in med temi tudi kulturne potrebe. Prav je, da so gospodarske organizacije nosilke prosvetnega življenja, da vodijo računa o življenju svojih proizvajalcev izven delovnega mesta ter skrbijo poleg njegove strokovne izobrazbe tudi za njih splošno izobrazbo in razvedrilo.

Poleg vseh delovnih uspehov pa ne smemo prezreti prireditev ob 20. obletnici vstaje, katere se bodo pričele v mesecu aprilu in slovesno zaključile ob koncu leta na sam Občinski praznik. Formiran je pripravljalni odbor, ki bo izdelal podroben program. Predvidene so sledeče prireditve v Litiji — koncert vseh Zasavskih godb na pihala, vseh pevskih zborov, zabavnih orkestrrov, revija mladinskih zborov in še mnoge druge prireditve.

Vse te prireditve pa predstavljajo razen proletarsko prosvetne manifestacije tudi vsebinsko naše družbene ureditve in stopnjo socialistične izgradnje ob 20. obletnici vstaje in 16. obletnici osvoboditve.

O. M.

Novigrajska obala

Deset problemov

Stanovanjska gradnja v predilnici je v povojnih letih slabo napredovala. Prva nova stanovanjska, t. j. dva četvorčka z 8 stanovanji, sta bila sezidana šele 1954. leta. Nekoliko večji obseg je gradnja zavzela po letu 1957 naprej. Do sedaj je za ta stanovanja že vplačala 73 milijonov din, ostanek pa je vplačljiv kot dolgoročno posojilo.

V letošnjem letu bo dograjen nov stanovanjski blok z 12 stanovanji v skupni vrednosti ca. 36 milijonov din. Ob vselitvi strank bo potrebno vplačati 50% vrednosti, ostanek pa kot dolgoročno posojilo.

Če bi gradnjo nadaljevali v takem obsegu, kar pa nam zaradi razpoložljivih sredstev verjetno ne bo mogoče, bi bile pokrite vse potrebe v sedmih letih. Seveda so tu upoštevane samo trenutne zahteve, t. j. vložene prošnje za dodelitev stanovanj. V naslednjih letih je pričakovati še večjih potreb. Vse to nam narekuje, da moramo iskati možnosti za hitrejšo in cenejšo gradnjo stanovanj, posebno če računamo, da cene gradbenim storitvam in materialu stalno rastejo.

O teh problemih so organi upravljanja v podjetju že razpravljali. Rezultat te razprave je bil sklep, da se v letošnjem letu zgradi na združni osnovi 10 montažnih lesenih hišic. Montažna hišica stane pri proizvajalcu 800 000 din brez strehe in insta-

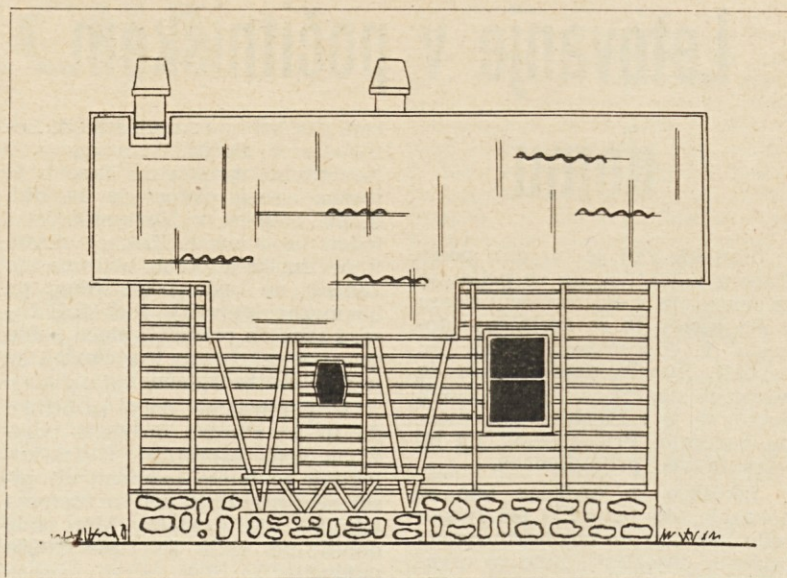
lacijskih naprav. K stroškom gradnje je potrebno prišteti še temelje, oziroma podkletitev. Vse skupaj bi za eno hišico zneslo okrog 1 milijon ali celo nekaj manj, torej bi postavitev take hišice stala manj kot 2 milijona din. Če računamo, da je povprečna vrednost dosedaj zgrajenega stanovanja okoli 2,5 milijona din, oziroma da je zaradi podražitve cena narasla na 3 milijone po stanovanju, bi bila gradnja omenjenih hišic sorazmerno poceni, poleg tega pa bi jih bilo možno postaviti v kratkem času.

Delavski svet je sklenil, da prispeva podjetje vsakemu združniku 500 000 din kot dolgoročno posojilo, prav toliko pa bi bilo možno dobiti iz občinskega stanovanjskega sklada tako, da bi bilo dovolj sredstev za nakup hišic iz posojila. Temelje in ostalo pa bi morali združniki sami zgraditi oziroma plačati. S tako rešitvijo so združniki sporazumni in bi bila stvar že urejena, če se ne bi zataknilo pri lokaciji. Sedaj pa se je tudi vprašanje lokacije premaknilo z mrtve točke.

Res je, da takšna gradnja ni najboljša, vendar je hitra in cenena. Slične hišice grade tudi drugod pri nas in v svetu. Lokacija za zgraditev naselja je mišljena na Dobravi in ne bo motila strnjene stanovanjskega naselja v Litiji pri izgledu.

Upajmo, da bodo organi, ki odločajo o tem, z razumevanjem reševali gradnjo montažnih hišic in nam pomagali rešiti »deset problemov«.

K. T.

Prednja stran montažne hiše

Delo upravnega odbora in delavskega sveta

Upravni odbor je na seji dne 15. III. 1961 sklenil, da se ukine poslovanje bifeja v sedanji obliki. Malice se bodo dostavljale na delovna mesta v podjetje.

Na seji dne 28. III. 1961 je imenoval inventurne komisije za popis drobnega inventarja za inventuro dne 31. III. 1961.

Obpravnaval je prošnjo tov. Zavela Staneta v zvezi z odpovedjo delovnega razmerja in sklenil, da se njegovi prošnji ugodi tako, da se premesti na delovno mesto mizarskih del vršil še razna dela v zavojarni, ki bo priključena mizarski delavnici in razna dela v zvezi s pleskanjem. S tem sklepom sta bili razveljavljeni odločbi o odpovedi delovnega razmerja tov. Kralju Rafku in Zvelu Stanislavu.

Delavski svet je na zasedanju 2. III. 1961 sprejel predlog o razdelitvi čistega dohodka, predlog plana investicijskega vzdrževanja v letu 1961 in predlog plana amortizacije v letu 1961.

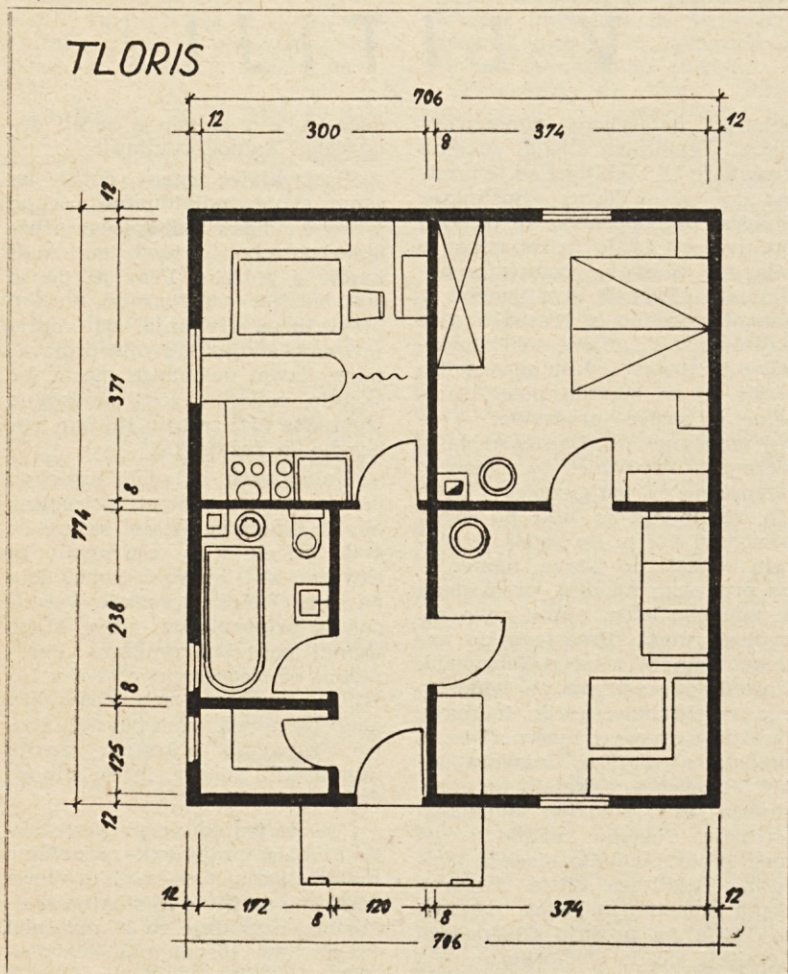
Plan sklada osnovnih sredstev predvideva nabavo in izboljšavo nekaterih tehničnih naprav kot boilerjev za mizarsko delavnico in kotlarno, številčno napravo v transformatorski postaji, električne radiatorje za ogrevanje garaže in podobno. Večina sredstev pa je namenjena za plačilo v sklad združenih sredstev pri Investicijski banki v Ljubljani, kamor z ostalimi tekstilnimi podjetji Slovenije vlagamo denar za rekonstrukcijo. Letošnji prispevek znaša 95 milijonov dinarjev. Iz sklada osnovnih sredstev bi plačali 55 milijonov, iz amortizacijskih sredstev pa 40 milijonov dinarjev. Iz sklada osnovnih sredstev nameravamo financirati postavitev nove kolesarnice in podaljšek skladišča.

Plan sklada skupne porabe predvideva predvsem vlaganje v nadaljnjo stanovanjsko izgradnjo. Za odplačilo sta-

novanjskega bloka, ki je v gradnji in za gradnjo združnih montažnih hišic ter še druge izdatke v zvezi s stanovanjsko gradnjo je predvidenih 22 milijonov din. Na priporočilo Občinskega odbora SZDL bi prispevalo naše podjetje za splošne družbene namene oziroma za dejavnost družbeno političnih organizacij 3 milijone din. Poleg tega je rezerviranih nekaj sredstev za ureditev kinopodjetja — predvsem za nabav onovih kinoprojektorjev. Ta sredstva bi se dala kot dotacija ali kot posojilo, o čemer bo še kasneje sklepal delavski svet. Za investicije v Počitniškem domu in za opremo 2 sob v Planinskem domu na Jančah je namenjeno 1 700 000 din. V planu sklada skupne porabe so upoštevane še druge potrebe. Tako je rezerviran tudi potreben znesek za vzgojo kadrov, za štipendije in za letošnjo proslavo obletnice vstaje in 75-letnice obstoja podjetja.

Plan amortizacije za leto 1961 predvideva vplačilo 40 milijonov v združen sklad pri Investicijski banki, kakor je bilo že prej omenjeno. Nadalje se bodo amortizacijska sredstva uporabljala za plačilo anuitet 5 500 000 in za urejanje elektroinstalacij in drugih električnih naprav.

Na zasedanju dne 17. III. 1961 pa je delavski svet potrdil Pravilnik o požarni varnosti, Pravilnik Počitniškega doma in dopolnila k Tarifnemu pravilniku. Razpravljal je tudi o zaposlevanju delovne sile v podjetju. R. L.

Tloris montažne hiše

GLASILO
PREDILNICE LITIJA
UREJA
UREDNIŠKI ODBOR
ODGOVORNI UREDNIK:
BIZJAK BRANKO
TISK IN KLIŠEJI
TISKARNE
»JOŽE MOŠKRIČ«
V LJUBLJANI

Flor preja za »tufting« preproge

V začetku razvoja proizvodnje tufting preprog, ki so se izdelovale na enoigelnih strojih in je za osnovno tkanino služil edino bombaž, so uporabljali izključno le bombažno prejo nižjih števil in sukano, kot material za izdelovanje zank oziroma snopičev.

Ko se je domača obrt začela razvijati v industriji — zlasti še izven meja USA, kjer je zibelka tuftinga, je postal bombaž kot material za izdelovanje tufting preprog precej nepomemben.

Hitro naraščanje proizvodnje tufting preprog je bilo možno le, po zaslugi uporabe viskozne vlakna (kot surovine za flor prejo), ki je cenejše od bombaža ali volne, poleg tega pa je zaradi svojih lastnosti od bombaža primernejše.

Preje za flor preproge so zelo grobe in vlakna iz katerih jih izdelujemo morajo imeti ustrezno visok titer. (Pod pojmom flor razumemo izoblikovanje vlaknaste prevleke na tkaninski ploskvi.)

V začetku so tovrstne preje izdelovali v predilnicah za mikano volno. Pozneje so predilci bombaža stroje tako spremenili, da je danes mogoče na njih predelovati vlakna, ki so 10 krat bolj groba od bombaža.

Flor mora imeti zadovoljivo »pokončnost« in elastičnost. Tem zahtevam ustrezajo primerno zgrajena viskozna vlakna, ki se proizvajajo v različnih dolžinah, debelinah in različnem sijaju. Za izdelovanje preje mešajo običajno vlakna različnih tetrov in različnega sijaja.

Tufting je postopek, ki teče z veliko hitrostjo, kar pa zahteva preje, ki so zelo enakomerne in brez napak. Kljub temu je ostala preja izdelana v bombažnih predilnicah iz kodrastega vlakna najvažnejši material angleške in ameriške industrije tufting preprog.

Poleg tega se v vedno večji meri uporabljajo tudi drugi predilni postopki. Stroji za lan in konopljo so v tem oziru zelo zanimivi, ker se na njih lahko predelujejo vlakna do 200 mm dolžine. Kajti čim daljša so vlakna, tem manj jih odpade pri rezanju flora.

V novejšem času izdelujejo preje in mešanice volne in viskoze ali ostalih umetnih vlaken, ki pa običajno res povečajo trajnost preproge, vendar jo pa tudi občutno podražijo.

Predilnica za flor prejo pri nas

Z rekonstrukcijo predilnice smo pridobili poleg prostora še del uporabnega strojnega parka, ki ga po tehnološkem elaboratu nameravamo vključiti v predilni sistem za predenje flor preje, potrebne za našo izdelavo tufting preprog.

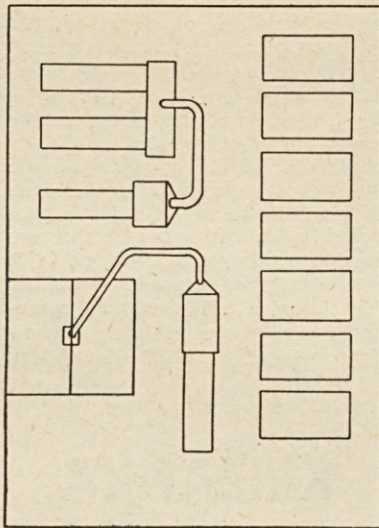
Predilnica za proizvodnjo flor preje bo od obstoječe predilnice tehnološko ločena in nameščena v današnjih prostorih mešalnice 1. in 2.

V mešalnici 2 se predvideva postavitev čistilnega agregata za stanično volno, ki bo sestavljen iz obstoječih, seveda rekonstruiranih, čistilnih strojev in 7-ih visokozmožnih mikalnikov.

Surovino predstavlja stanično barvano ali surovo vlakno 8 in 15 den in 60 do 70 mm dolgo, mešano v razmerju 50 : 50.

Posebnost v tem oddelku so visokoproduktivne trovaljčne karte za grobe deniaže sintetičnih vsaken, ki so posebej grajene za izdelavo flor in podobnih prej. Njihove odlike so zelo visoka produktivna (ca. 40 kg/h) in zaradi dveh dovajanih svitkov možnost mešanja na samem stroju. Dovajalni valji so obloženi z jekleno garnituro. Namesto običajnega noža je nameščen valj, ki onemogoča, da bi prišlo na tem mestu do nepotrebne izgube vlaken. Tambur, delovni in vračalni valji so opremljeni z elastično garnituro, ki pa je ni treba iz-

pahovati. Penjer je opremljen s specialno garnituro. Prigraven je tudi nov mehanizem, ki omogoča tako veliko hitrost odvajanja. Penjer je na sredini deljen z usnjenim obročem. Dve kopreni,

Mešalnica 2

ki nastaneta, prevzameta dva para kalenderskih valjev in jih ločeno vodita v dva lonca, običajno premera 16.

V sedanji mešalnici je predvidena postavitev raztezalk, flyerjev kot končnih predilnih strojev in previjalnih strojev. Raztezalke bodo obstoječe — rekonstruirane. Ravno tako fini flyerji. Preurejeni bodo na visoki razteg in možnost nastavitve raztezni polj do 80 mm.

Zaradi čimhitreje menjave artikla na tufting stroju in zaradi lažjega vzorčenja se flor preja običajno ne snuje na osnovne va-

lje, temveč je za strojem nameščena cevčica na katero se natakajo križni navitki, pri nas naviti na Holt previjalnih glavah. Holtov individualni previjalni stroj za konusne ali cilindrične navitke navija z veliko hitrostjo navitke velikosti 10 × 14 col. Vsako vreteno poganja poseben motor. Posebnost stroja je ta, da zaradi velike dimenzije cevka na začetku navitja dobi pogon preko prenosa iz glavne gredi, ki se pa z večjim premerom prekine narkar dobi pogon s trenjem ob navijalno gred.

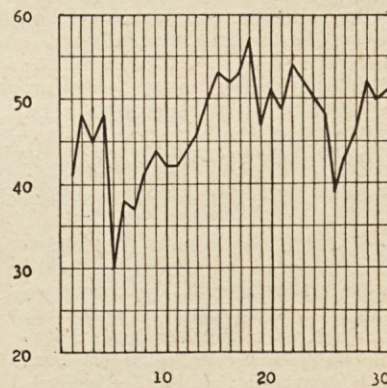
Transport med ločenima oddelkoma in tepiharno se bo vršil po novozgrajenem dvigalu. S tem postrojenjem se računa na produkcijo okrog 1000 ton letno Nm 1,7 v dveh izmenah.

Z. I.

Bolniški izostanki v mesecu marcu

V mesecu marcu opažamo občuten porast bolniških izostankov.

Tako je bilo 1. III. bolnih 41 ljudi (brez porodnic). Bolniški izostanki so dosegli vrh 18. III., ko je bilo bolnih 57 ljudi, nato

so v upadanju do 26. marca, ko je bilo bolnih 39 ljudi, od 26 do 31 pa so spet v občutnem porastu.

Stanje bolnih nam prikazuje gornji grafikon.

Kaj dela naša mladina?

Da bi se spoznali z načrti mladinske organizacije našega kolektiva, smo imeli kratek razgovor s predsednikom tovarniškega aktiva tov. Francem Cenkarjem.

Na mladinski konferenci, v decembru 1960, je mladina sprejela okvirni načrt za letošnje leto. Nameravajo organizirati prireditev »Spoznavaj našo tovarno«, da bi se mladina seznanila z zgodovino tovarne, delavskim upravljanjem in organizacijo podjetja. Objavili bodo nekaj tēm o sodelovanju z upravo, iz katerih bodo sestavili po tri vprašanja, na katera bodo mladinci odgovarjali posamezno ali kolektivno. Najboljši odgovori bodo nagrajeni.

Navdušujejo se tudi za izlete. Radi bi šli obiskat MTT v Mariboru. V programu imajo prav tako krajše izlete. S sorodnimi podjetji bi se ob takih prilikah pomerili v kakšni športni disciplini.

Zanimali smo se, kako je z ideološko-politično vzgôjo.

»Z rezultati se ne moremo povsem zadovoljiti. Organizirali

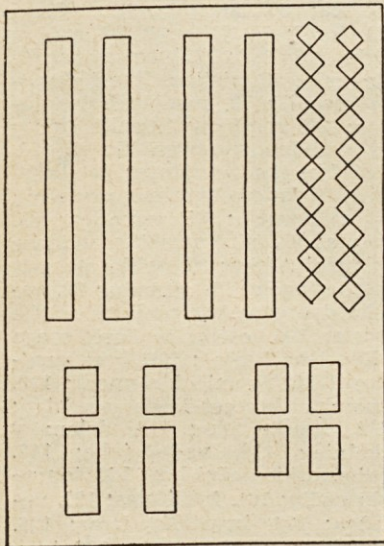
smo predavanje, toda odziv je bil zelo slab, kar se pa pri nas večkrat ponavlja. Pri našem delu nam nudi izdatno pomoč organizacija ZK. Dva člana obiskujeta Politično šolo. Tako se počasi osamosvajamo in vzgajamo lastni kader.«

V nadaljevanju smo zvedeli še za težave, ki jih ima aktiv. Delo na izmene jim je precej v napoto. Nekateri pa so spet nezainteresirani. Najti bodo morali ustreznejšo obliko dela, da bi privabili več mladine.

Predvidevajo organizirati krojno-šivilski tečaj. Prijavljenih je že 30 ljudi. Tečaj bo pod pokroviteljstvom tovarne Mirna na Dolenskem. Trajal bo 2 meseca. Tovarna nudi strokovno moč in 30 strojev. Med mladino je za tečaj veliko zanimanje.

Mladina sodeluje tudi v delavskem upravljanju; v sedanjem delavskem svetu je 5 mladincev. premalo pa je opaziti mladino v drugih družbenih organizacijah.

Jože Dermovšek

Mešalnica 1

»Peter, kaj je s teboj?«
»Veš v rekonstrukciji sem.«

Vesti iz drugih delovnih kolektivov

V Vranju se bodo v najkrajšem času začela dela pri novem bombažnem kombinatu. Gradnja tega kombinata bo stala okoli 5 in pol milijarde din, a po družbenem planu naj bi začela tovarna proizvodnjo prve metre tkanin koncem leta 1963.

Kombinat bo zgrajen na površini 32 000 m². Predilnica bo imela 34 800 vreten, a tkalnica 400 statev.

(Politika — Beograd)

Republiški družbeni plan Hrvatske predvideva gradnjo in rekonstrukcije številnih industrijskih objektov. Poleg gradnje električnih central, daljnovodov itd. je predvideno, da bo tudi tekstilna industrija dobila 6 novih predilnic, nekoliko novih tovarnih pletenin in tovarno sintetičnih vlaken — perlon (najverjetneje v okraju Čakovec) in drugo.

(Slobodni dom — Zagreb.)

Tovarna »Umehrt Gorjan« iz Novigrada bo v okviru svojega plana zgradila več stranskih obratov v najpazivnejših krajih Istre.

Leta 1957 je odprla svoj prvi stranski obrat v Pazinu. Tu so ustvarili v letu 1959 okoli 150 milijonov bruto produkta. Vsi ti rezultati so pripeljali matično podjetje do tega, da bodo v kratkem odprli stranski obrat še v Bujah in v Motovunu. Občine enega kot drugega okraja so odstopile potrebne objekte, sodelovanje pa bodo tudi z delom potrebnih sredstev, ki se bodo predvsem uporabljala za nakup novih strojev. Ostali del sredstev, ravno tako pa tudi vso tehnično pomoč bo prispevalo podjetje »Umehrt Gorjan«.

(Glas Istre — Pula.)

V tekstilni industriji na Gorenjskem so dane vse možnosti, da se z rekonstrukcijo znatno povečajo zmogljivosti in to hkrati z relativno majhnimi investicijami. Zato perspektivni načrt razvoja tekstilne industrije predvideva, da naj bi se do l. 1970 povečale posamezne veje te industrije v naslednjem: bombažne tkanine za 150 %, volnene tkanine za 90 %, bombažna trikotaža za 150 %, volnena trikotaža za 170 %, konfekcija perila za 530 %, konfekcija oblek pa za 414 %.

Kaj bo novega v nekaterih tekstilnih podjetjih? Na to da odgovor lahko le perspektivni plan okraja Kranj.

Tovarna Tiskanina bo obdržala svoj proizvodni načrt, le da se bo usmerila na še kakovostnejšo izdelavo tiskanih tkanin. Po rekonstrukciji in avtomatizaciji tkalnice ter s prehodom na obratovanje v tri izmene bo proizvodnja tkanin v primerjavi z letom 1959 povečala za 18 milijonov m² ali za 100 %, medtem ko se bo zmogljivost predilnice po rekonstrukciji povečala za 1040 ton ali za 54 %. Bruto produkt podjetja pa se bo po rekonstrukciji povečal za več kot 9 milijard din na leto ali za 134 %. Predvideno povečanje delovne sile pa bo znašalo le 20 %.

V tovarni »IBI« predvidevajo popolno avtomatizacijo tkalnice in specializacijo proizvodnje na jacquard gradl in karo flanelo. Zmogljivost predilnice se bo z rekonstrukcijo povečala za 210 % in sicer na 700,5 tone, zmogljivost tkalnice pa za 52 %. Vrednost proizvodnje se bo po opravljenih delih povečala za 87 %, delovna sila pa le za 13 %.

Z rekonstrukcijo Gorenjske predilnice v Skofji Loki se bo proizvodnja v tej tovarni — v obeh predilnicah — povečala od 3095 ton v letu 1959 na 4400 ton v letu 1970 ali za 42 %. Nova proizvodnja kodravke naj bi v prvem razdobju dosegla 340 ton, do 1970. leta pa naj bi se povečala na 680 ton letno. Tudi vrednost proizvodnje se bo povečala za 4,5 milijarde din ali za 274 %, medtem

ko bo znašalo povečanje delovne sile le 39 %.

(Gospodarski vestnik — Ljubljana.)

Občinski ljudski odbor v Dubrovniku je sprejel sklep, da se zgradi predilnica bombaža v Dubrovniku. Prostor za gradnjo iste je določen v dolini Dubrovačke reke in s tem v zvezi se na terenu že vrše vsa potrebna merjenja. Vsa dela, kakor tudi nakup strojne opreme bo stal občino 2 milijard 19 milijonov din. Računajo, da bo predilnica zgrajena v roku 2 let in da bo predana v poskusno obratovanje v sredini leta 1962. V predilnici naj bi se montiralo 20 000 vreten, na katerih bi se predelovalo predvsem dolgovlaknati bombaž. Z razliko od ostalih naših predilnic,

bi se v tej izdelovala predvsem kardirana in česana preja visokih števil.

(Svobodna Dalmacija — Split.)

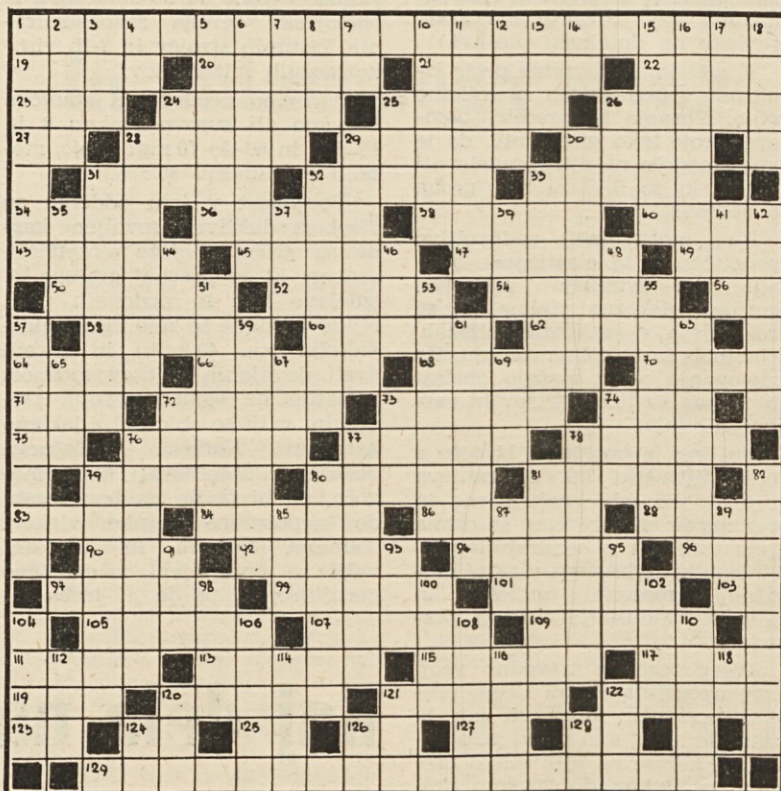
Dela pri gradnji nove predilnice kardirane preje v Prokuplju se bližajo koncu. V začetku februarja se bo začelo montirati 26 000 vreten. Za gradnjo objektov so porabili 200 milijonov din, a za nakup domače strojne opreme 130 milijonov din. Do konca letošnjega leta se bo porabilo za nakup ostalih strojev in strojne opreme še nadaljnjih 2 in pol milijardi din. Pričakujejo, da bo podjetje pričelo s poskusno proizvodnjo v prvih dneh leta 1962. Bruto produkt bo znašal okoli 3 in pol milijarde din.

(Privredni pregled — Beograd.)
R. L.

KRIŽANKA

Vodoravno:

1. in 129. prvomajska parola; 19. tekstilna surovina; 20. izbrana družba; 21. indijansko plemo; 22. reka v SZ; 23. kratica pri naštevanju; 24. vzeti viseč predmet; 25. čistoča; 26. igralna karta pri taroku; 27. del imena bivšega južnokorejskega predsednika vlade; 28. grška črka; 29. zapreka; 30. svetopisemska dežela; 31. vrsta žabe; 32. velik kamen; 33. začimba; 34. naslov Kosovelove pesmi; 36. tuje žensko ime; 38. močan človek; 40. vrednost blaga; 43. verska podoba; 45. sozvočje; 47. pripadnik madžarske kraljevske dinastije; 49. staro mesto v Dalmaciji, tudi beograjski tehnik; 50. paketi; 52. letalo; 54. naziv za starega Grka; 56. različna soglasnika; 58. sredozemska rastlina, upodobljena na korintskih stebrih; 60. sidro; 62. ravna črta; 64. časovno razdobje; 66. mejna reka med Slovenijo in Hrvatsko; 68. tanjšam; 70. čudežna posoda; 71. ploskovne mere; 72. pariška podzemna železnica; 73. propad; 74. osebni zaimek; 75. kadar; 76. letoviško mesto ob Jadranu; 77. slovensko pristaniško mesto; 78. velika posoda; 79. grajal; 80. kemična prvina; 81. premetenec; 83. naslov tovarne eteričnih olj v Ljubljani; 84. moški pevski glas; 86. namejan; 88. material, s katerim polnimo prešite odeje; 90. otok v Jadranskem morju; 92. narisana prednja stran; 94. gora na Notranjskem; 96. skupina bal (bombaža); 97. čuvaj v haremu; 99. postajati rdeč; 101. enočlenik; 103. oziralni zaimek; 105. televizijski zaslon; 107. oseba iz grške mitologije; 109. moško ime; 111. del stopala; 113. sovjetska republika ob Baltiškem morju; 115. dan v tednu; 117. posode za pepel mrličev; 119. ime filmske igralka Gardner; 120. domača žival; 121. muslimansko sveto pismo; 122. palača turških sultanov; 123. srbohrvatski predlog; 124. grška črka; 125. inicialki imena in priimka znanega slovenskega skladatelja; 126. različna soglasnika; 127. kraj pri Ljubljani; 128. Ludolfovo število.

Navpično:

1. glavno mesto Kenije; 2. uradni spisi; 3. halogeni element; 4. različna soglasnika; 5. tako so imenovali Rimljani stare Slovane; 6. tajno delovanje; 7. sladka jed; 8. skrajni konci celine; 9. kratica za »valuta«; 10. glavno mesto Filipinov; 11. priprava, naprava (dvojina); 12. pravljica o oseba (baba); 13. tri različne črke; 14. glej 27. vodoravno; 15. poznani človek; 16. škodljiv; 17. vrsta vrbe; 18. slovenski umetniški film; 24. oblika pomožnega glagola; 25. oblika pomožnega glagola; 26. mrtvoud; 28. reka v Južni Ameriki; 29. piščal iz gline; 30. valim, trkljam; 31. soli kromove kisline; 32. stroj za snovanje; 33. sežigam; 35. organ vida; 37. reka v SZ; 39. kratica za Ljudsko republiko Hrvatsko; 41. reka v Egiptu; 42. portugalska kolonija; 44. oče; 46. ladjedelniška naprava; 48. nemški sklon; 51. oglas; 53. nočni ptič; 55. fotografski posnetek; 57. kovinska spominska plo-

ščica; 59. popolen, celoten; 61. posreden; 63. orožarna; 65. oseba iz Gotovčeve opere; 67. rastlinska bodica; 69. neumen; 72. tišina; 73. tečaj; 74. jokanje; 76. kraj v Srbiji (Bačka); 77. blesteče napredovanje; 78. višji cerkveni dostojanstvenik; 79. manjša bojna ladja; 80. mesto v Španiji (fon.); 81. izredno sposoben človek; 82. dopoldanska predstava; 85. besedica, s katero tvorimo presežnik — v narečju; 87. osamljen; 89. struja; 91. nizozemski naseljenc v Južni Afriki; 93. oblika pomožnega glagola; 95. začimba; 98. velika dvorana; 100. prav tisto; 102. paste; 104. oseba iz Jurčičevega »Desetega brata«; 106. brez vrednosti; 108. kemični element; 110. znamka kozmetičnega sredstva; 112. žensko ime; 114. delam v tkalnici; 116. vrsta juhe; 118. egipčanski sončni bog; 120. tonovski način; 121. žabji glas; 122. nelačen; 124. kvartaški izraz; 126. oznaka za utežno enoto; 128. kratica za »pripis«.